

Проект: „Модел за опазване и устойчиво ползване на лечебните растения на общинско ниво с участието на организациите на гражданското общество, местните общности и медиите“

Изпълнител: Фондация “Информация и природозащита”

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

Финансираща организация: Фонд за реформи, свързани с участието на гражданското общество на Българо-Швейцарската програма за сътрудничество

Период за изпълнение:

36 месеца (до 15 септември 2016 г.)

Застъпническа кампания

ЦЕЛИ

- Да помогне местните хора, местните власти и държавната администрация на регионално ниво да осъзнаят и оценят важността на лечебните растения (ЛР) като поминък и източник на допълнителни доходи за местните общности.
  - Да привлече вниманието и повиши ангажираността на отговорните институции на местно ниво за опазване и ефективно управление на ЛР. Да им “припомни” техните функции и отговорности.
  - Да формулира конкретни предложения относно нормативната уредба свързана с ЛР и практиките по нейното прилагане.
-

Застъпническа кампания

Нужди и проблеми

- Липсва актуална структурирана информация относно:
    - къде са стопански значимите находища на ЛР.
    - какво е тяхното състояние.
    - има ли заплахи и нужда от мерки за опазване.
    - какви са техните експлоатационни запаси.
    - къде са находищата на редките и защитени (консервационно значими) видове и тяхното състояние.

  - Няма капацитет за мониторинг и контрол върху ползването на ЛР на терен. Не се знае какви количества се добиват – няма координация и обратна връзка със събирачите и с билкозаготвителите.

  - Ползвателите (събирачи и бизнеса – билкозаготвители, търговци) не са включени в дейностите по опазване, оценка и управление. Не се прилагат принципи на съвместно управление.
-

Застъпническа кампания

Нужди и проблеми

- Раздел “Лечебни растения” в плановите документи е непълен и не се търсят възможности и източници на финансиране за картиране на находищата и оценка на запасите от ЛР и допълване на раздели „Лечебни растения”.
  - Не се ползва напълно капацитета по места. Отделите работещи с картата на възстановената собственост в общините не са включени в управлението на ресурсите от ЛР.
  - Няма грижа и никой не работи за :
    - повишаване капацитета на администрацията и местната власт
    - обучение на събирачите и билкозаготвителите.
-

Застъпническа кампания

Нужди и проблеми

- Има нарушения на правилата за бране (ЗЛР и Наредба 2) – сечене и опожаряване на синя хвойна; сечене на липа и орехи.
- Има сигнали, че действат нерегистрирани изкупвателни пунктове и се изкупуват видове забранени за стопанско ползване от естествените находища.
- Няма оценка на социалната значимост на билкарството, възможностите и потенциала за развитие, който предлага за района. (възможности за заетост, за генериране на приходи за общината/ДГС/ДЛС).
- Няма събрана, актуална информация за култивиране на лечебните растения на територията на общините - пригодността на земята, подходящи видове, технологии, изисквания и т.н.

Застъпническа кампания

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

- Да се оцени значението на ресурсите от ЛР за общините и областта – екологично, социално и икономически и възможностите за развитие, които предоставят.
- Да се идентифицират възможности за финансиране и да се допълнят и актуализират раздели „Лечебни растения” в ОПООС и тези на ДГС/ДЛС.
- Да се осигури необходимото експертно и техническо обезпечаване по места (общини, ДГС и т.н.), за да могат да се използват възможностите на Географските Информационни Системи и бази данни при управлението на ресурсите от ЛР.
- Да се търсят възможности за ежегодна приблизителна оценка на запасите и състоянието на приоритетни видове – с природозащитно и/или стопанско значение, като за целта могат да се търсят и партньорства с местните билкозаготвители, граждански организации, ученически клубове и др.

Застъпническа кампания

- Да се осигури ефективен и засилен контрол за спиране на нелегалното изкупуване на билки и осъществяване на билкозаготвителна дейност – превантивна дейност, охрана, проверки, санкции.
  - Да се формулират мерки за по-добра координация между отговорните институции за опазване на находищата и възпрепятстване на нарушаване на правилата за бране.
  - Да се формулират подходи и мерки и за постоянна връзка на администрацията отговорна за опазване на ресурсите с ползвателите, най-вече билкозаготвителите. (вкл. например да се създаде алгоритъм за ползване на ресурсите при целесъобразност при разчиствания – речни корита, пасища, паркове и др.)
  - Да се идентифицират конкретни действия за съвместно управление на ресурсите.
-

Застъпническа кампания

- Да се идентифицират възможности за финансиране и форми за обучение на всички заинтересовани страни - програми за заетост, преквалификация и др.
  - Да се проучат възможности за публично-частни партньорства.
  - Да се направят необходимите стъпки областта/общините да съберат и поддържат актуална налична информация за култивиране на лечебните растения на територията, за пригодността на земята за отглеждането им, както и информация за задълженията и препоръките относно земеползването, включително използване на екологосъобразни технологии за отглеждане, свързани с лечебните растения, финансиране и реализация/пазари.
-

На ниво министерства (МОСВ, МРРБ, МИ МТСП):

Да бъдат подготвени и приети двете методики и една наредба съгласно изискванията на ЗЛР:

- Методика за оценка на ресурсите от лечебни растения;
- Методика за извършване на дългосрочна оценка и наблюдение на естествени популации от лечебни растения.
- Наредба за съдържанието на специализираните карта и регистър на лечебните растения и условията и редът за създаването и поддържането им.

Да се осигури финансов ресурс за създаването на плановете документи по чл. 50 от ЗЛР.

Да се направи преглед и на трудовоправното и социално законодателство за решаване на проблемите и изваждане на билкосъбирането от „сивия“ сектор на икономиката.

Проект: „Модел за опазване и устойчиво ползване на лечебните растения на общинско ниво с участието на организациите на гражданското общество, местните общности и медиите“

Финансиран от Фонд за реформи,
свързани с участието на гражданското
общество на БШПС

За връзка с екипа на проекта:

Фондация „Информация и природозащита“

www.ecologybg.com

тел./факс: 02 872 14 83

Светлана Аладжем, Ръководител на проекта

моб: 0899 817 204

Нели Митева, Местен координатор

моб: 0889 327 004

Благодаря за вниманието!

BULGARIAN-SWISS COOPERATION PROGRAMME
БЪЛГАРО-ШВЕЙЦАРСКА ПРОГРАМА ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

